

Cerkvene zadeve.

Mihael Rakoše, župnik na Bučah.

(Konec.)

Rajni gospod so bili prav prijaznega in priljudnega obnašanja. Srce njihovo je bilo plemenito in vneto za dobro stvar. Vsled tega so si srce svojega bližnjega hipoma pridobili. Ko so se še v šolah učili, bili so ljubljani od součencev, kakor tudi od svojih naprej postavljenih in svojih učiteljev. Učili so se lahko in dobro, življenja pa so bili tudi čednostnega; vsled tega so jih mil. knęzoškof Anton Martin Slomšek že v tretjem letu v duhovnika posvetili.

Ko so pozneje v vinogradu Gospodovem delovali, pridobili so si tudi tam zaupanje in ljubezen svojih duhovnikov v obilni meri. Povsod, kjer so službovali, bili so priljubljeni, in ljudje še zdaj govorijo o »ljubeznivem in dobrem gospodu Mihaelu«. V pošteno družbo so radi zahajali in so bili tam tudi dobre volje. Bili so precej dovpljivi in znali so družbo razgreti in zabavati. Tudi zapeli so radi kako pošteno, da so družbo oveselili. Toda zadnji čas se niso več v posvetno družbo podajali, če tudi so bili vabljeni, kar se je zmirom dogajalo n. pr. o priliki kaknega ženitovanja ali kake rešitve. V duhovsko družbo so pač zmirom radi šli, in duhovniki so jih tudi vsikdar bili veseli.

Svojo duhovsko službo so vselej vestno in natanko opravljali. Bili so goreč duhovnik v pravem pomenu besede. Na priznici dober učenik, v spovednici in pri bolnikih usmiljen in ljubezniv sodnik in tolažnik. Kadar so bili klicani ali v spovednico ali k bolniku, so radi ustregli brez godrnjanja. Tudi k sosednjim duhovnikom so radi na pomoč šli, in njim postregli, kar so mogli. Svoje farmane so poznali, kakor dober pastir pozna svoje ovčice. Če so koga srečali, radi so se z njim pogovarjali, in ga o njegovih razmerah izpraševali. Potem pa so mu ali svetovali kaj dobrega, ali pa so ga ljubeznivo potolazili. Najbolj so si prizadevali za čisto, нравno življenje svojih faranov. Kazali so dostikrat, kakor lep in prijeten je čist rod Bogu, na drugi strani pa so odkrivali grde podobe, hude posledke nenravnega in nečistega življenja. Če so pa kaj nerodnega o enem ali drugem farmanu prizvedeli, so ga nemudoma pred-se poklicali in ga po očetovsko posvarili in poučili. Koliko pohujšanja so na ta način zabranili!

S politiko so se kaj radi pečali. Z velikim zanimanjem so zasledovali politične borbe. Slovenec so bili z dušo in s telesom. Če se je Slovencem kje pri kaki volitvi ali narodni pridobitvi slabo godilo, so bili vsled tega žalostni in pobiti. Ko sta se slovanska apostola sv. Ciril in Metod v Višehradu na Moravskem proslavljala in ko je tedaj mnogo Slovanov tje romalo sv. apostola počastiti, so se tudi rajni gospod pridružili. Pri tej priliki so si ogledali tudi ogersko glavno mesto Budapešt, obiskali so zlato Prago in so se skoz Dunaj nazaj domov povrnili. Že preje pa so potovali v Rim.

Gostoljubnost rajnega gospoda je slovela. Kdorkoli je prišel, bilo mu je postreženo s kosčekom kruha in kupico dobrega vina. Duhovniki so kaj radi rajnega gospoda obiskovali in se pri njihovi gostoljubni mizi zbirali. Ni bilo skoraj tedna, da bi ne bil prišel kak gost k njim. Pa tudi sami so radi šli svoje duhovske sosede obiskovat, da so se kaj pogovorili in pokrepčali. In farmani so se tega veselili, da so njihov gospod župnik s svojimi sosedi v taki ljubezni živeli.

Kakor so pa bili g. Rakoše gostoljubni do svojih prijateljev, tako so bili tudi dobrotljivi do ubogih. Koliko ubožcev se je pokrepčalo s kupico vina! Kolikim

so pomagali z raznimi darovi! V svojem testamentu pa so farnim ubožcem izročili 100 gld.

Svoje starše so iskreno ljubili. Ko sta se oba, oče in mati, živela, so nju gostokrat šli v Toplice obiskat. Po smrti svoje matere pa so očeta k sebi vzeli na Buče, kjer so l. 1885 mirno v Gospodu zaspali. Tudi svojo sestro Marijo so pri sebi imeli, ki jih je skrbno gospodinjila, v bolezni pa jim z veliko potrpežljivostjo stregla. Ta zdaj živi na Bučah želeča pokopana biti poleg očeta in brata.

V svoji bolezni, katera jih je 15 mesecev mučila, so bili prav potrpežljivi. Dne 16. avgusta l. 1891. so zadnjokrat najsvetejšo daritev obhajali. Že dalje časa so čutili v lednjem členu desne noge precejšnje bolečine, zato so se morali v bolj lagotno faro preseliti. Zusemčani so hudo tarnali za svojim župnikom g. p. Rakoše l. 1883., toda kaj je pomagalo, če niso več mogli težavnih spovedij pri hribih opravljati? Bolezen se je v enomer nabirala tako, da je gospoda gori omenjenega dne 16. avgusta l. 1890. popolnoma na bolniško posteljo posadila. Posebno hude bolečine so trpeli rajni gospod meseca januarja l. 1891., tako, da so popolnoma mislili, da njim bo grenka smrt zaklenkala. Zato so tedaj napravili svoj testament. Dva zdravnika pa sta jim pozneje kožo nad bolečino prerezala, da je popačena kri se odtekala in ocejala. Kedar se je tisti sokrovec v bolečini nabiral, tedaj so bile bolečine neznosne, bolje je pa bilo vselej, kedar se je tista materija odtekala. Ali nikoli niso godrnjali zoper božjo previdnost, ki njim je to bolezen naklonila. Ali če njim zdravila, ki so jih sprva zmirom pridno rabili, niso pomagala, niso bili nevoljni, ampak rekli so svoji sestri: »Že ni božja volja, da bi ozdravel; ko bi božja volja bila, bi že bil lahko dober« itd. Tudi žalostni niso bili zaradi tega, marveč so bili vesela obraza in vdani v voljo božjo in popolnoma mirni.

Sv. zakramente so gostokrat v svoji bolezni z veliko pobožnostjo prejemali, in so bili duhovniku, ki njim jih je delil, zato močno hvaležni.

Moči so gospodu vedno pešale. Naenkrat so jih bolečine v noči od 11.—12. novembra leta 1891. nenadoma hudo zadele. Tedaj so malo upili in stokali in se premetavali. A kmalu so jih bolečine tako premagale, da se niso več čutili in v takem stanju, v agoniji, so dne 13. novembra l. 1891. mirno v Gospodu zaspali.

To je kratek popis življenja in trpljenja rajnega gospoda župnika. Častiti prijatelj, ki si njih poznal, moli za njih, ker bili so blag značaj, ter jim vošči iz celega srca: »Bog jim daj večni mir in pokoj!«

Alojzij Arzenšek.

Gospodarske stvari.

Škropimo zoper peronosporo!

Peronospora se prikazuje tudi v naših krajih zmirom z večjo silo in zato nan je treba gledati na njo in kar nam je mogoče, naj odpravimo njeno škodo. Ni pa druge pomoči zoper peronosporo, kakor škropljenje z apnenim in bakrenim vitrijolom ali galico.

Kaj pa je peronospora ali krajše rja na trsji? Peronospora je zeliščna zajednica in take, kakor se nahaja na trsji, ne najde človek iz lahka na drugem zelišču. Razširja se po svojem semenu, in sicer po resih, katere raznese veter in dež na zeleno listje trsja. Te resi ostanejo na vrhu lista in ako je vreme ugodno, začne kaliti in sicer prav hitro, če je vreme toplo in vlažno. Prvo znamenje te bolezni prikaže se že početkoma me-